

SZEMÉLYESEN KÉZBESÍTVE!

T.
Magyarország Alkotmánybírósága részére!
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

Budapest, 2016. április 21.

Tárgy: Kiegészítés és hiánypótlás (Ügyszám: IV/416-1/2016)

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[Redacted]
[Redacted] útján, – az Alaptörvény 24. cikkének (2) bekezdés c) pontjában nevesített, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény ("Abtv.") 26. § (2) bekezdésében meghatározott alkotmánybírósági hatáskör és az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglalt indítványozói jogosultság alapján – az Alkotmánybíróság tájékoztatásában foglalt határidőn belül – az alábbi

kiegészítést és hiánypótlást

terjesztjük elő.

személyes beadás!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/461-2/2016.
Érkezett:	2016 ÁPR 21.
Példány:	1
Melléklet:	3 db
Kezelőiroda:	<i>[Signature]</i>

(1) ELŐZMÉNY

"Indítványozó") 2016. március 3. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz (a továbbiakban "Alkotmányjogi panasz"). Az Indítványozó álláspontja szerint a kéményseprő-ipari tevékenységről szóló 2015. évi CCXI. törvény (a továbbiakban "Kit. tv.") 10. § (1) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése a tulajdonelvonással azonos hatású intézkedést valósít meg, alaptörvény-ellenesen a kisajátítás alkotmányos feltételeinek fennállása és mindenféle kártalanítás nélkül, így sérti az indítványozó és érintett más közszolgáltató Alaptörvényben biztosított jogait (tulajdonhoz való jog, vállalkozás szabadsága), a jogbiztonságot (szerzett jogok védelme) és Magyarország nemzetközi kötelezettségvállalásait (nemzetközi egyezmények). A kéményseprő-ipari tevékenységről szóló 2015. évi CCXI. törvény 10. § (1) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése egyben jelentős vagyoni és nem vagyoni károkat okoz az érintett cégeknek, így az Indítványozónak.

A T. Alkotmánybíróság 2016. március 11. napján kelt – részünkre 2016. március 22. napján kézbesített – levelében hiánypótlásra hívta fel az indítványozót.

A T. Alkotmánybíróság Főtitkárának felhívása alapján az Indítványozó

- (i) nem jelölte meg egyértelműen az alaptörvény-ellenesnek tartott jogszabályi rendelkezéseket,
- (ii) nem fejtette ki kellően, hogy a támadott jogszabályi rendelkezések miért és mennyiben sértik az Indítványozó Alaptörvényben biztosított és az indítványban hivatkozott jogait.

A fentiekén túl a T. Alkotmánybíróság az ügyvédi meghatalmazás, az indítványozó cégkivonatának, valamint az indítványozó képviselője aláírási címpéldányának csatolására hívta fel az Indítványozót.

A T. Alkotmánybíróság felhívásában foglaltaknak az alábbiak szerint teszünk eleget.

(2) ALAPTÖRVÉNY-ELLENESNEK TARTOTT JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉS

A Kit. tv. 10. § (1) bekezdésének b) pontja, valamint a 10. § (6) bekezdése a helyi önkormányzatok és a kéményseprő-ipari szolgáltatást végző társaságok között korábban létrejött határozott idejű közszolgáltatási szerződések vonatkozásában teremtett új jogszabályi környezetet.

A Kit. tv. 10. § (6) bekezdése alapján lehetővé vált a határozott időre kötött közszolgáltatási szerződések rendes és rendkívüli felmondása. A rendkívüli felmondási jog gyakorlásának részletszabályait a 10. § (1) bekezdés b) pontja tartalmazza.

A fentiek alapján a jogalkotó megteremtette annak a lehetőségét, hogy a helyi önkormányzat a kéményseprő-ipari szolgáltatást végző társasággal kötött, határozott idejű közszolgáltatási szerződést – szerződésszegés hiányában – indokolás nélkül felmondja.

A fentiek alapján a jogalkotó a szerződéses viszonyba az egyik fél hátrányára jelentős mértékben beavatkozott azáltal, hogy a Kit. tv. 10. § (1) bekezdés b) pontjában és (6) bekezdésében biztosította a helyi önkormányzatoknak, annak a lehetőségét, hogy a közszolgáltatási szerződéseket mindennemű kártalanítási kötelezettség nélkül megszüntessék. A kéményseprő-ipari közszolgáltatást nyújtó társaságok ugyanis okkal feltételezték, hogy a közszolgáltatási szerződés határozott időtartama alatt – szerződésszegés hiányában – szabadon végezhetik a közszolgáltatást. A közszolgáltatást nyújtó társaságok – ideértve az Indítványozót – a közszolgáltatási szerződés megkötését követően ebben a tudatban teremtették meg a közszolgáltatás személyi és dologi feltételeit, ideértve számos hosszú távú szerződés megkötését. Kiemelendő, hogy a dologi feltételek megteremtése során a közszolgáltatók számos olyan eszközt kényszerültek beszerezni, amellyel kizárólag kéményseprő-ipari szolgáltatás nyújtható, így azokat a közszolgáltatási szerződés megszüntetésével az Indítványozó sem értékesíteni, sem egyéb tevékenység végzésére felhasználni nem tudja.

A fentiek alapján a Kit. tv. 10. § (1) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése alaptörvény-ellenes, mert sérti (i) a tulajdonhoz való jogot; (ii) a jogbiztonságot (szerzett jogok védelmének, visszamenőleges hatályú jogalkotás); és (iii) a vállalkozás szabadságát.

Mindezek alapján az Indítványozó határozott kérelme az, hogy a T. Alkotmánybíróság **állapítsa meg, hogy a kéményseprő-ipari tevékenységről szóló 2015. évi CCXI. törvény 10. § (1) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése alaptörvény-ellenes**, mivel az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésébe, XIII. cikkébe, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe, valamint az M) cikk (1) bekezdésébe ütközik; és erre tekintettel a kéményseprő-ipari tevékenységről szóló 2015. évi CCXI. törvény **10. § (1) bekezdés b) pontját és (6) bekezdését az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján megsemmisíteni szíveskedjen.**

(3) A KIT. TV. 10. § (1) BEKEZDÉS B) PONTJÁNAK ÉS (6) BEKEZDÉSÉNEK ALAPTÖRVÉNY-ELLENESÉGE

A Kit. tv. 10. § (1) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése **alaptörvény-ellenes**, mert sérti

- (i) a tulajdonhoz való jogot;
- (ii) a jogbiztonságot (szerzett jogok védelmének, visszamenőleges hatályú jogalkotás); és
- (iii) a vállalkozás szabadságát.

3.1 Tulajdonjog védelme

Az Indítványozó alkotmányjogi panaszában részletesen bemutatta a Kit. tv. alaptörvény-ellenes rendelkezéseinek tulajdonelvonó hatását. A kéményseprő-ipari szolgáltatási szerződések mindenféle kártalanítás nélküli megszüntetésével ugyanis a jogalkotó a közszolgáltatást végző vállalkozások üzleti tevékenységét lehetetlenítette el.

Mind az Alkotmánybíróság, mind az Emberi Jogok Európai Bírósága korábbi gyakorlatában részletesen kifejtette, hogy az ingó és ingatlan dolgok védelmén túlmenően a természetes és jogi személyek gazdasági életben való részvételhez fűződő érdekeinek széles körét részesíti védelemben. Az Emberi Jogok Európai Bírósága a Vékony kontra Magyarország ügyben kimondta, hogy a kérelmező dohányáru árusításra szóló engedélyét, mely a bevételének jelentős részét biztosította "*a Bíróság aligha tudja másként megítélni (...) mint a Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. cikke által védett javat.*"

Debrecen Megyei Jogú Város Polgármestere 2016. január 5. napján kelt – korábban 7. számú mellékletként csatolt – levelében az önkormányzat és az Indítványozó között korábban létrejött közszolgáltatási szerződést a Kit. tv. 10. § (1) bekezdés b) pontja és a (6) bekezdés c) pontja alapján felmondta. A közszolgáltatási szerződés rendkívüli felmondásával az Indítványozót olyan súlyos vagyoni hátrány érte, amely működésének azonnali és teljes lehetetlenülését okozta.

A tulajdonosnak nem kell minden esetben minden ellenszolgáltatás nélkül túrnie a közhatalmi korlátozást, esetünkben azt, hogy a közszolgáltatási szerződés határozott idejének lejártá előtt elvonják tőle a közszolgáltatás nyújtásának jogát.

Álláspontunk szerint a tulajdonelvonás előfeltételei a jelen esetben az alábbi okok miatt hiányoztak. Az Alkotmánybíróság 21/1990. (X. 4.) AB határozatában egyértelműen kimondta, hogy a tulajdon közhatalmi eszközökkel történő elvonására közérdekből, teljes és feltétlen kártalanítás mellett is csak akkor kerülhessen sor, ha az a közérdekű cél megvalósítása érdekében elkerülhetetlenül szükséges, ha a közérdekű cél más módon, mint tulajdonjog sérelmével nem valósítható meg.

Esetünkben a közszolgáltatási szerződések megszüntetésére és a közszolgáltatás katasztrófavédelmi szervek általi átvételére azért került sor, mert a jogalkotó a települések elenyésző hányada esetén fennálló – a finanszírozási viszonyokkal összefüggésben álló – ellátási nehézségek megoldására törekedett. A jogalkotó azonban a közérdekre való hivatkozást nem indokolta meg kellően és annak alátámasztására sem törekedett.

Az Alaptörvény azonban a közérdekűség fennállása esetén is csak kivételesen teszi lehetővé a kisajátítást. Az Alkotmánybíróság 479/B/1993. AB határozatában kimondta, hogy a tulajdon közhatalmi eszközökkel történő elvonására közérdekből, teljes és feltétlen kártalanítás mellett is csak akkor kerülhet sor, ha az a közérdekű cél megvalósítása érdekében elkerülhetetlenül szükséges és a közérdekű cél más módon, mint tulajdonjog sérelmével nem valósítható meg.

A Kit. tv. sérelmezett szakaszai általi tulajdonelvonás során a kivételesség követelménye sem teljesült. A Kit tv. indokolásában maga a jogalkotó állapítja meg – számadatokkal alátámasztva, hogy a 3.154 magyarországi település 4.806.617 kéménye tekintetében zökkenőmentesen működik a közszolgáltatás és pusztán 309 település esetében kell a közszolgáltatást átmeneti ellátás keretében biztosítani. Megállapítható tehát, hogy a közszolgáltatás elenyésző részét érintő ellátási nehézségek nem indokolják a piaci szolgáltatás teljes leépítését és állami kézbe adását.

Abban az esetben, amennyiben a kisajátítás feltételei fenn is állnának, a kártalanítás teljes hiánya miatt a kisajátítást végrehajtó jogszabály, azaz a Kit. tv. sérelmezett rendelkezései alaptörvény-ellenesek. A kártalanítás teljes hiánya azért is különösen sérelmes a közszolgáltatást végző társaságok – így az Indítványozó – számára, mert a közszolgáltatási szerződések megszüntetése miatt a társaságok nem csak az üzleti tevékenység eredményeképpen – a közszolgáltatási szerződés határozott időtartamából hátralévő idő alatt – keletkező haszontól esnek el, hanem számos dologi, személyi kiadás is terheli őket.

A fentieket összefoglalva a közszolgáltatási szerződések Kit. tv. 10. § (1) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése szerinti megszüntetése a közszolgáltatást végző vállalkozások üzleti tevékenységét lehetetlenítette el, így az adott rendelkezéseknek tulajdonelvonó hatásúak. **Álláspontunk szerint a tulajdonelvonás előfeltételei a jelen esetben hiányoznak, mivel a kisajátításra nem (i) közérdekből, (ii) kivételesen, (iii) teljes, azonnali és feltétlen kártalanítás mellett került sor.**

3.2 A jogbiztonság sérelme

Az Indítványozó alkotmányjogi panaszában rámutatott, hogy a közszolgáltatási szerződések egyoldalú megszüntetésének törvény általi bevezetése, azaz a felek közötti magánjogi jogviszony feltételrendszerének felülírása szerzett jogokat von el. A közszolgáltatást nyújtó társaságok ugyanis jóhiszeműen, a hosszú távú szerződéses kapcsolatokban bízva nyújtottak szolgáltatást, hajtottak végre beruházásokat A szerzett jogok elvonása az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a jogbiztonság sérelmét jelenti.

A fentiekén túl a Kit. tv. azon szakaszai, amelyek alapján lehetővé válik a közszolgáltatási szerződéseket rendes, illetve rendkívüli felmondással történő megszüntetése az elfogadását megelőzően létrejött jogviszonyokat is érintik. Az ilyen típusú visszamenőleges hatályú jogalkotás súlyosan sérti a jogállamiságból következő jogbiztonság követelményét.

Az Alkotmánybíróság a 57/1994. (XI. 17.) számú határozatában rögzítette, hogy a jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé. Ebbe a tilalomba ütközik az Alkotmánybíróság gyakorlatában az a jogszabály is, amelyet a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell. Ezt a következetes gyakorlatot folytatta az Alkotmánybíróság az alábbi határozataiban 365/B/1998. AB határozat, 3062/2012. (VII.26.) AB határozat, 3024/2015 (II. 9.) AB határozat.

A fentieket összefoglalva a Kit. tv. 10. § (1) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése által biztosított azon jog, hogy a helyi önkormányzatok mindennemű korlátozás nélkül megszüntethetik a Kit. tv. hatályba lépését megelőzően kötött hosszú távú szerződéseket alaptörvény-ellenes, mivel a kéményseprő-ipari közszolgáltatás nyújtásának szerzett jogát vonja el, olyan visszamenőleges hatályú jogalkotás eredményeképpen, amely sérti a jogbiztonság elvét.

3.3 A vállalkozás szabadsága

Az Alkotmánybíróság többek között 3062/2012. (VII. 26.) számú AB határozatában rögzítette, hogy a vállalkozás joga alkotmányos követelményként akként teljesül, hogy az állam nem akadályozza meg, nem teszi lehetetlenné a vállalkozóvá válást. A fentiekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság 3024/2015 (II. 9.) számú határozatban kimondta, hogy alaptörvény-ellenes az adott vállalkozás gyakorlásához való jogot egyes piaci szereplőktől meghatározatlan időre teljes egészében történő elvonása.

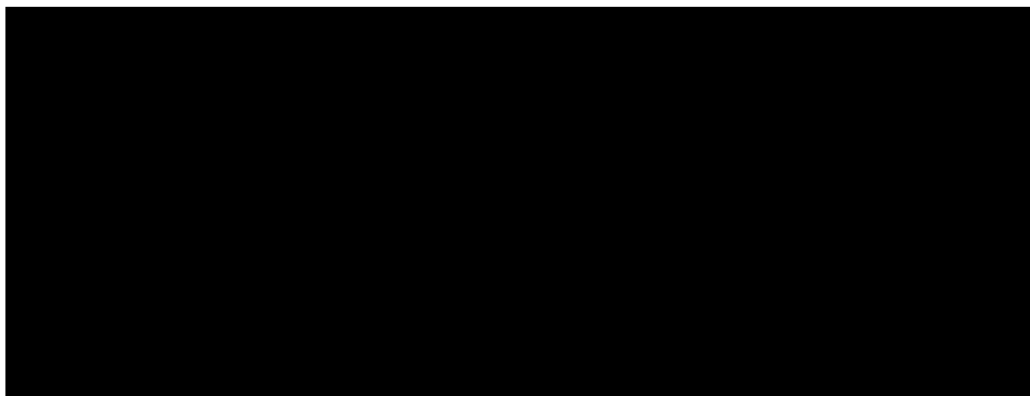
Esetünkben a kéményseprő-ipari tevékenység lakossági szektorban való végzéséből a piaci szereplők teljes kizárása a jogi személyek gazdasági életben való részvételhez fűződő érdekeit súlyosan sérti. Az Indítványozó vállalkozás jogának szükségtelen és aránytalan korlátozását jelenti, ha egy hosszú ideje működő cég tevékenységi körét teljes egészében törvényi szabályozással elvonják, így a gazdasági életben való részvételét aránytalanul elnehezítik, illetve lehetetlenné teszik.

(4) MELLÉKELENDŐ OKIRATOK LISTÁJA

T. Alkotmánybíróság az ügyvédi meghatalmazás, az indítványozó cégkivonatának, valamint az indítványozó képviselője aláírási címpéldányának csatolására hívta fel az Indítványozót. F/9. számú mellékletként csatoljuk ügyvédi meghatalmazásunkat, F/10. szám alatt csatoljuk az indítványozó hatályos cégkivonatát és F/11. szám alatt csatoljuk az Indítványozó ügyvezetőjének aláírási címpéldányát.

Fenntartva alkotmányjogi panaszunkban és a jelen beadványunkban foglalt érveket, kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a támadott jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenességét állapítsa meg és azt semmisítse meg.

Tisztelettel:

Melléletek:

9. sz. melléklet	Ügyvédi meghatalmazás
10. sz. melléklet	Cégekivonat
11. sz. melléklet	Aláírási címpéldány